

Gorzów Wlkp., 03 czerwca 2025 r.

Nasz znak: BF-VIII.431.5.2025.MStA
Sprawę prowadzi: Maja Stachowiak
Telefon: 95 7851 688
e-mail: maja.stachowiak@lubuskie.uw.gov.pl

Pan
Dariusz Ejchart
Burmistrz Sulęcina

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 05 marca 2025 r. do 30 kwietnia 2025 r. w Urzędzie Miejskim w Sulęcinie¹ została przeprowadzona w trybie zwykłym planowa kontrola finansowa² w zakresie prawidłowości wykorzystania i rozliczania dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2024 r. w wybranych rozdziałach i paragrafach oraz realizacji dochodów budżetu państwa.

Kontrolę przeprowadzono pod względem legalności, gospodarności i rzetelności³.

Czynności kontrolne prowadzone były zdalnie⁴ przez pracowników Wydziału Budżetu i Finansów Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. na podstawie upoważnień udzielonych przez Wojewodę Lubuskiego:

- Pani Maja Stachowiak – Starszy Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – upoważnienie nr 52 -1/2025 z dnia 27 lutego 2025 r. – przewodnicząca Zespołu kontrolnego,
- Pani Katarzyna Czapska – Starszy Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – upoważnienie nr 52 - 2/2025 z dnia 27 lutego 2025 r.

W okresie objętym kontrolą tj., w 2024 r. oraz w trakcie trwania czynności kontrolnych funkcję Kierownika jednostki pełnił Pan Dariusz Ejchart⁵.

¹ Zwany dalej UM.

² art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2023 r. poz. 190 ze zm.) oraz art. 6 ust. 4 pkt. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224).

³ art. 28 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2023 r. poz.190 ze zm.).

⁴ art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz.224).

⁵ Zaświadczenie Miejskiej Komisji Wyborczej w Sulęcinie z dnia 5.11.2018 r. oraz z dnia 06.05.2024 r. o wyborze Burmistrza Sulęcina.

Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wielkopolskim

Działalność jednostki w obszarach objętych kontrolą oceniono:

- 1) Sporządzenie planu finansowego dla zadań z zakresu administracji rządowej – ocena pozytywna.
- 2) Wykorzystanie i rozliczenie dotacji celowych – ocena pozytywna.
- 3) Realizacja dochodów budżetu państwa – ocena pozytywna z uchybieniem.
- 4) Sprawozdawczość budżetowa – ocena pozytywna z uchybieniem.

Oceny dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

I. SPORZĄDZENIE PLANU FINANSOWEGO DLA ZADAŃ Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ

Na realizację zadań Jednostka kontrolowana w 2024 r. zaplanowała za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego dotacje na zadania bieżące w łącznej wysokości 12.537.005,41 zł, tj.:

- w § 2010 - Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo gminnym) ustawami w łącznej wysokości 12 525 932,41 zł,
- w § 2060 - Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci w wysokości 11 073,00 zł.

Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 1. Plan, wykonanie i rozliczenie dotacji celowych w§2010 i §2060

kwoty w zł

Dział	Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach	Otrzymana dotacja	Wykonanie dotacji	Niewykorzystana dotacja	
						Kwota	Data zwrotu
Paragraf 2010							
010	01095	Pozostała działalność	794 238,13	794 238,13	793 614,94	0,28	27.05.2024
						622,91	31.10.2024
600	60004	Lokalny transport zbiorowy	7 600,00	7 600,00	7 600,00	0,00	-
750	75011	Urzędy wojewódzkie	383 487,27	383 487,27	383 487,27*	0,00	-
801	80153	Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	182 238,09	182 238,09	182 238,09	0,00	-
852	85203	Ośrodki wsparcia	642 810,52	642 810,52	640 626,86	2 183,66	31.12.2024
	85215	Dodatki mieszkaniowe	386 090,03	386 090,03	383 742,25	2 347,78	13.01.2025
	85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	77 716,00	77 716,00	75 536,58	2 179,42	13.01.2025

Dział	Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po	Otrzymana	Wykonanie	Niewykorzystana dotacja	
852	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	191 750,00	191 750,00	191 750,00	0,00	-
	85295	Pozostała działalność	329 455,37	329 455,37	329 455,37	0,00	-
855	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	9 080 556,00	9 080 556,00	8 880 119,59	200 436,41	13.01.2025
	85503	Karta Dużej Rodziny	883,00	883,00	883,00	0,00	-
	85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	449 108,00	449 108,00	441 938,70	7 169,30	13.01.2025
Paragraf 2060							
855	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	11 073,00	11 073,00	11 072,12	0,88	13.01.2025
-	-	Ogółem	12 537 005,41	12 537 005,41	12 322 064,77	214 940,64	-
* w tym wydatki na kwotę 1 264,62 zł poniesione przez UM ze środków własnych w poprzednim roku budżetowym a zwrócone z dotacji otrzymanej w danym roku budżetowym tj.2024 r. (część B. sprawozdania Rb-50W za IV kw. 2024 r.)							

Ustalono, że dotacje zostały wprowadzone do budżetu Jednostki kontrolowanej Uchwałą Rady Miejskiej w Sulęcinie nr LXXXIX/534/23 z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie uchwały budżetowej Gminy Sulęcin na rok 2024⁶, na podstawie informacji otrzymanej z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. – pismo BF-I.31.10.52.2023.A Sob z dnia 23 października 2023 r. Wszystkie zmiany planu dotacji dokonywane na podstawie decyzji Wojewody Lubuskiego lub decyzji Ministra Finansów wprowadzone zostały do budżetu Gminy Uchwałami Rady Miejskiej w Sulęcinie lub Zarządzeniami Burmistrza Sulęcina. Plan finansowy po dokonanych zmianach został ustalony w wysokości 12 537 005,41 zł, natomiast wydatkowano środki w kwocie 12 322 064,77 zł. Niewykorzystana dotacja wyniosła ogółem 214 940,64 zł, co stanowi 1,71% otrzymanej dotacji. Z dotacji rozliczono się w terminie, zgodnie z art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.). Nie stwierdzono przekroczenia planu dotacji na zadania zlecone.

⁶ Uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego w dniu 20.05.2024 r. pod poz. 1449.

W trakcie kontroli sprawdzono obowiązek ogłaszania w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego uchwał budżetowych gminy za lata 2023-2024 r. Na podstawie opublikowanych na stronie <https://dzienniki.luw.pl/actbymonths> informacji ustalono, że:

- Uchwała nr LXVIII/424/22 Rady Miejskiej w Sulęcinie z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2023 Gminy Sulęcin została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego 21.02.2023 r. pod poz. 572,
- Uchwała nr LXXXIX/534/23 Rady Miejskiej w Sulęcinie z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2024 Gminy Sulęcin została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego 20.02.2024 r. pod poz. 1449.

II. WYKORZYSTANIE I ROZLICZENIE DOTACJI CELOWYCH

2. Sprawdzono wydatki w wybranych rozdziałach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z przyjętą metodyką kontroli.

2.1 Dział 600 – Transport i łączność, rozdział 60004 – Lokalny transport zbiorowy

W okresie kontrolowanym UM otrzymał w dziale 600, rozdziale 60004 dotację w wysokości: 7 600,00 zł. Środki zostały wydatkowane w 100%. Zespół kontrolny ustalił, że zgodnie z zapisami art. 37f Ustawy z dnia 05 stycznia 2011 r. kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 ze zm.)⁷ środki finansowe zostały przeznaczone na organizację bezpłatnego gminnego przewozu pasażerskiego dla wyborców⁸. Przedmiotowe zadanie realizowane było na podstawie Umowy Nr 53/2024/WYBORY_JST z kwietnia 2024 r. zawartej pomiędzy Wojewodą Lubuskim oraz Gminą Sulęcin na sfinansowanie organizacji transportu wyborców do lokali wyborczych na jej obszarze, w dniu wyborów do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, wyznaczonych na dzień 7 kwietnia 2024 r. oraz na podstawie Umowy Nr 51/2024/WYBORY_PE z czerwca 2024 r. zawartej pomiędzy Wojewodą Lubuskim oraz Gminą Sulęcin na sfinansowanie organizacji transportu wyborców do lokali wyborczych na jej obszarze, w dniu wyborów do Parlamentu Europejskiego, wyznaczonych na dzień 9 czerwca 2024 r.

W ramach zawartych umów na przewóz osób na wybory samorządowe i wybory do Parlamentu UE poniesiono wydatki w łącznej wysokości 7 600,00 zł, tj. po 3 800,00 zł w ramach każdej z umów. Transport wyborców do lokali wyborczych zapewniony przez Jednostkę kontrolowaną obejmował dwa pełne kursy (tam i z powrotem) na każdej z siedmiu zorganizowanych linii, w odstępach co najmniej czterech godzin. Kursy odbywały się zgodnie z harmonogramem zleconym dwóm przewoźnikom⁹ wybranym przez Gminę. Gmina zgodnie z §5 Umów z WL zobowiązała się, że zadania wykona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a w szczególności z zasadami legalności, gospodarności, rzetelności. Z uwagi, że Gmina nie posiada wewnętrznego regulaminu udzielania zamówień publicznych, poproszono o wyjaśnienie w jaki sposób udzielono zamówienia. W otrzymanym piśmie z 25 marca 2025 r. Sekretarz Gminy wyjaśniła, że „(...)

⁷ Zwana w dalszej części ustawą k.w.

⁸ Zadanie realizowane na mocy w/w przepisu jest zadaniem z zakresu administracji rządowej zleconym gminie. Środki na realizację przedmiotowego zadania zapewnia Wojewoda na mocy art. 37g Ustawy k.w.

⁹ Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Gorzowie Wlkp. Spółka z o.o. oraz Przewozy osobowe Karaś i Pawlak Spółka Cywilna.

przy wyłanianiu wykonawcy przewozów mieszkańców na wybory samorządowe i do Parlamentu Europejskiego korzystano z jedyne go dostępnego przewoźnika obsługującego teren gminy Sulęc in tj. PKS sp. z o.o. W związku z faktem, iż PKS odmówił dojazdu do miejscowości leżących w przysiółkach (Glisno kolonia – dojazd drogą polną i Długoszynek – droga w lesie, bardzo wąska, brak możliwości zawrócenia autobusu) posiłkowano się lokalnymi firmami oferującymi transport osób, dostępnymi w terminie wyborów".

Kontrolująca przyjmuje powyższe wyjaśnienie za wyczerpujące, zwracając jednak uwagę, że pomimo, że żaden z aktualnych przepisów prawa nie wymaga, aby zamawiający posiadał szczegółowy regulamin stosowania zamówień publicznych o wartości szacunkowej do 130 tys. zł, to w praktyce instytucje, które realizują zamówienia publiczne poniżej progów, takie regulacje posiadają. Z uwagi na powyższe, aby unormować reguły wydatkowania środków publicznych wyłączonych od stosowania Ustawy PZP, proponuję opracować odpowiedni regulamin lub zasady. Jednocześnie nadmieniam, że Prezes Urzędu Zamówień Publicznych przygotował wzorcowy regulamin zamówień podprogowych, z którego można czerpać wskazówki.

Kontrolująca na podstawie zebranego materiału ustaliła, że:

- dla przedmiotowego wydatku faktury zostały prawidłowo opisane, zadekretowane, sprawdzone pod względem merytorycznym i finansowym oraz zatwierdzone do wypłaty,
- UM prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową, co pozostaje w zgodzie z umową zawartą z Wojewodą Lubuskim, środki zostały pierwotnie zaewidencjonowane na koncie 130-2 do klasyfikacji 75095 § 4300, a następnie środki zostały przeksięgowane do rozdziału 60004 § 4300¹⁰,
- płatności za wykonaną usługę zostały uregulowane w terminach wskazanych na fakturach.

Ponadto kontrolująca ustaliła, że podstawą przekazania Jednostce kontrolowanej przez Wojewodę Lubuskiego środków finansowych w związku z realizowanym zadaniem było rzeczowo – finansowe rozliczenie końcowe¹¹. W trakcie trwania czynności kontrolnych kontrolująca potwierdziła, że przedmiotowe rozliczenia zostały złożone przez UM na właściwym formularzu oraz w terminach wynikających z zawartych umów.

Kontrolująca potwierdziła, że skontrolowana dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem oraz ujęta w ewidencji księgowej i sprawozdaniu budżetowym przy zastosowaniu prawidłowych podziałek klasyfikacji budżetowej.

2.2 Dział 750 – Administracja Publiczna, rozdział 75011 – Urzędy Wojewódzkie

Na realizację zadań zleconych w rozdziale 75011 – Urzędy wojewódzkie w 2024 r.

UM otrzymał dotację w kwocie 383 487,27 zł¹², z czego kwota 1 264,62 zł dotyczyła zwrotu wydatków poniesionych przez UM ze środków własnych w 2023 roku. Gmina wydatkowała w 2024 r. w ramach otrzymanej dotacji kwotę w wysokości 382 222,65 zł i wykorzystwała dotację w 100%. Na podstawie Sprawozdania Rb-50W za IV kwartał 2024 r., ewidencji

¹⁰ Polecenie księgowania nr PK/UM/0024/2024 z 30.06.2024 r. oraz PK/UM/0035/2024 z 27.08.2024 r.

¹¹ Zgodnie z zapisami umowy zawartej z Wojewodą Lubuskim, UM winien złożyć przedmiotowe rozliczenie na wzorze stanowiącym załącznik do umowy, w terminie do 30 kwietnia 2024 r. dla wyborów samorządowych oraz do 28 czerwca 2024 r. dla wyborów do Parlamentu UE.

¹² Z uwagi na niedoszacowanie kwoty dotacji przekazanej UM w 2024 r. na realizację przedmiotowego zadania, w bieżącym roku przekazano dodatkowe środki w wysokości 3.232,67 zł, które zostały wykazane w części A sprawozdania RB-50 za IV kwartał 2024 r.

księgowej na koncie 130/02/01 oraz dokumentacji źródłowej ustalono, że środki zostały przeznaczone na sfinansowanie części wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników UM realizujących zadania zlecone.

Zgodnie z informacją otrzymaną od Jednostki kontrolowanej zadania zlecone były wykonywane przez sześciu pracowników UM.

Kontrola dokumentów źródłowych potwierdziła, że w zakresach czynności pracowników wskazane zostały zadania zlecone z zakresu administracji rządowej dotyczące w szczególności: przepisów ustawy prawo o aktach stanu cywilnego, przepisów ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, rejestr PESEL.

Sprawdzeniu poddano 100% wydatków poniesionych w 2024 r. w następującej szczegółowości:

- § 4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników w wysokości 324 899,31 zł,
- § 4040 – Dodatkowe wynagrodzenie roczne 22 049,08 zł,
- § 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości 29 391,10 zł,
- § 4120 – Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy w wysokości 7 147,78 zł.

Kontrolująca ustaliła, że skontrolowane wydatki w wysokości 383 487,27 zł poniesione na sfinansowanie wynagrodzeń pracowników wraz z pochodnymi za miesiąc styczeń i luty 2024 r. zostały zaksięgowane na koncie 130/02/01, za pozostałe miesiące zostały zaksięgowane na podstawie dokumentów PK¹³, tj. przeksięgowane z rozdziału 75011 – zadania własne do rozdziału 75011 – zadania zlecone.

Na podstawie imiennych kartotek wynagrodzenia pracownika obejmujących okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r., potwierdzono prawidłowość poniesionych wydatków w omawianej klasyfikacji. Na podstawie przedłożonej dokumentacji kontrolująca potwierdziła, że dotacja została prawidłowo ujęta w ewidencji księgowej i sprawozdaniu budżetowym oraz wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem.

2.3 Dział 852- Pomoc społeczna 85203 – Ośrodki wsparcia

Wydatki w rozdziale 85203 realizowane były przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Sulęcinie¹⁴, który rozpoczął swoją działalność statutową 1 stycznia 2020 r.¹⁵ ŚDS jest wyodrębnioną ze struktur Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulęcinie jednostką organizacyjną Gminy, działającą w formie jednostki budżetowej w rozumieniu przepisów ustawy o finansach publicznych i zorganizowaną w celu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej określonych ustawą o ochronie zdrowia psychicznego oraz ustawą o pomocy społecznej. Szczegółowy zakres zadań i struktura organizacyjna Ośrodka zostały określone w Regulaminie Organizacyjnym Środowiskowego Domu Samopomocy w Sulęcinie. Ponadto ustalono, że w kontrolowanym okresie w jednostce obowiązywały zasady rachunkowości ustalone Zarządzeniem Kierownika ŚDS¹⁶ oraz Regulamin udzielania zamówień o wartości szacunkowej netto nieprzekraczającej wyrażonej w złotych

¹³ Przeksięgowania dokonywane były na koniec każdego kwartału dowodami o numerach: PK/UM/0009/2024, PK/UM/0019/2024, PK/UM/0042/2024 oraz PK/UM/0078/2024.

¹⁴ Zwany dalej ŚDS.

¹⁵ Uchwała Rady Miejskiej w Sulęcinie z dnia 9 grudnia 2019 r. nr XIX/175/19 w sprawie wyodrębnienia Środowiskowego Domu Samopomocy w Sulęcinie ze struktur Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulęcinie i nadania mu statutu.

¹⁶ Zarządzenie Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Sulęcinie nr 13/2020 z dnia 25 czerwca 2020 r.

równowartości kwoty 130.000 zł netto¹⁷. Kierownik ŚDS został upoważniony przez Burmistrza Gminy Sulęcina¹⁸, m.in. do wykonywania wszelkich czynności związanych z gospodarowaniem mieniem gminy oddanym środowiskowemu domowi w trwały zarząd w celu realizacji zadań statutowych.

W 2024 r. ŚDS w Sulęcinie wydatkował dotację z budżetu państwa w łącznej wysokości 640 626,86 zł. Zgodnie z przyjętą metodyką doboru próby sprawdzeniu poddano część wydatków poniesionych w paragrafach 4210 oraz 4300.

§4210 – Zakup materiałów i wyposażenia – wydatki poniesione w tym paragrafie wyniosły łącznie 7 456,25 zł. Skontrolowano w tym paragrafie wydatki na kwotę 2 746,92 zł, co stanowi 36,80 % środków wydatkowanych w tej klasyfikacji. Ustalono, że środki zostały przeznaczone na zakup towarów przeznaczonych i wykorzystywanych przez uczestników podczas zajęć terapeutycznych.

§4300 – Zakup usług pozostałych – wydatki poniesione w tym paragrafie wyniosły łącznie 50 799,71 zł. Skontrolowano w tym paragrafie wydatki na kwotę 16 693,49 zł¹⁹, co stanowi 32,86 % środków wydatkowanych w tej klasyfikacji. Ustalono, że wydatki zostały poniesione m.in. na następujące usługi: obsługa psychologiczna w tym badania, porady i konsultacje, konserwacja urządzenia dźwiękowego, przewóz uczestników ŚDS oraz wykonanie robót instalacji sanitarnej.

Na podstawie badanej próby kontrolująca dokonała następujących ustaleń:

- faktury zostały prawidłowo opisane, zadekretowane, sprawdzone pod względem merytorycznym i finansowym oraz zatwierdzone do wypłaty,
- płatności zostały uregulowane w terminach wskazanych na fakturach lub w zawartych Umowach,
- materiały i wyposażenie oraz usługi zamówione na podstawie zawartych umów zostały zrealizowane i rozliczone w sposób prawidłowy,
- skontrolowane wydatki zostały poniesione na zadania związane z funkcjonowaniem ŚDS oraz prawidłowo rozliczone w księgach rachunkowych zgodnie z zawartymi umowami i dowodami księgowymi oraz prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej i sprawozdaniu Rb- 50 W za IV kw. 2024 r. zgodnie z obowiązującą szczegółową klasyfikacją wydatków Budżetowych,
- do wydatków budżetowych ŚDS realizowanych w 2024 r. nie miały zastosowania przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych gdyż wartość poszczególnych zamówień nie przekroczyła kwoty 130 tys. zł netto. Wydatki poniżej tego progu były realizowane zgodnie z obowiązującym w jednostce Regulaminem Zamówień Publicznych.

Kontrolująca potwierdza, że środki finansowe zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem w sposób legalny i gospodarny.

2.4 Prawidłowość wyliczenia i wydatkowania dotacji na koszty obsługi zadań zleconych z zakresu administracji rządowej

¹⁷ Wprowadzony Zarządzeniem Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Sulęcinie nr 11/2020 z dnia 28 maja 2020 r.

¹⁸ Pełnomocnictwo Burmistrza dla Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Sulęcinie nr OA.077.62.2019 z dnia 16 grudnia 2019 r.

¹⁹ Szczegółowy wykaz skontrolowanych wydatków znajduje się w aktach kontroli.

Zgodnie z przyjętą metodyką doboru próby do kontroli, sprawdzeniu poddano prawidłowość wyliczenia kosztów obsługi zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w rozdziałach: 01095, 80153, 85215, 85219 oraz 85502. W wyniku czynności kontrolnych potwierdzono prawidłowość wyliczenia przez UM w 2024 r. kosztów obsługi w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej, tj.:

- zgodnie z art. 8 ust. 5 Ustawy z dn. 10.03.2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 356 ze zm., Dz. U. z 2023 r. poz. 1948) w rozdziale 01095 koszty ustalania i wypłacania przez UM zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym wyniosły 15 561,07 zł i nie przekroczyły 2% łącznej kwoty wypłaconej dotacji²⁰,
- zgodnie z art. 55 ust. 9 Ustawy z dn. 27.10.2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1400) w rozdziale 80153 koszty związane z zapewnieniem sfinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla publicznych szkół podstawowych i artystycznych wyniosły 1 804,32 zł i nie przekroczyły 1% przekazanej kwoty dotacji²¹,
- zgodnie z art. 6 ust. 1 Ustawy z dn. 23.05.2024 r. o bonie energetycznym oraz zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz. U. z 2024 r. poz. 859 ze zm.) w rozdziale 85215 koszty wypłacania przez Gminę bonu energetycznego wyniosły: 11 176,96 zł i nie przekroczyły 3% łącznej kwoty dotacji wypłaconej²²,
- zgodnie z art. 18 ust. 3 Ustawy z dn. 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283) w rozdziale 85219 koszty obsługi zadania dotyczyły wypłaty wynagrodzenia za sprawowanie opieki, które wyniosły 1 116,30 zł i nie przekroczyły 1,5% otrzymanej dotacji celowej na wypłacanie wynagrodzeń za sprawowanie opieki²³,
- zgodnie z art. 33 ust. 2a Ustawy z dn. 28.11.2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.) oraz z art. 31 ust. 3 Ustawy z dn. 07.09.2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 581 ze zm., Dz. U. z 2023 r. poz. 1300 ze zm., Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 ze zm.) w rozdziale 85502 Jednostka kontrolowana poniosła koszty na obsługę: świadczeń rodzinnych, świadczenia rodzicielskiego, składek emerytalnych i rentowych z ubezpieczenia społecznego, składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego, które w łącznej wysokości wyniosły 251 510,77 zł i nie przekroczyły należnej Jednostce kontrolowanej kwoty kosztów obsługi w omawianym zakresie, tj., 3% otrzymanej dotacji na świadczenia rodzinne, składki emerytalne i rentowe oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz 30,00 zł od wydanej decyzji w sprawie świadczenia rodzicielskiego²⁴,
- zgodnie z art. 24 ust. 2 Ustawy z dn. 17.09.2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 poz. 1981) koszty obsługi

²⁰ Kwota wypłaconej dotacji: 793 614,94 zł, należna kwota kosztów obsługi: 15 872,30 zł.

²¹ Kwota otrzymanej dotacji: 182 238,09 zł, należna kwota kosztów obsługi: 1 822,38 zł.

²² Kwota wypłaconej dotacji: 383 742,25 zł, należna kwota kosztów obsługi: 11 512,27 zł.

²³ Kwota otrzymanej dotacji : 76 568,00 zł, należna kwota kosztów obsługi: 1 148,00 zł.

²⁴ Łączna kwota otrzymanej dotacji na: świadczenia rodzinne, składki emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego wyniosła 9 080 556,00 zł, łączna kwota należnych kosztów obsługi w ramach rozdziału 85502 wyniosła 269 142,93 zł, w tym: 266 212,93 zł w ramach kosztów obsługi świadczeń rodzinnych, 930,00 zł w ramach wystawionych 31 decyzji administracyjnych w sprawie świadczenia rodzicielskiego oraz 2 000,00 zł w zakresie dotacji otrzymanej na świadczenie wychowawcze.

świadczenia wychowawczego klasyfikowane również w dziale 85502 wyniosły 2 000,00 zł i nie przekroczyły należnej Jednostce kontrolowanej kwoty kosztów obsługi w omawianym zakresie, tj., 3% środków finansowych wykorzystanych na wypłatę świadczenia wychowawczego, nie mniej jednak niż 2 000 zł oraz 30,00 zł od wydanego rozstrzygnięcia w sprawie świadczenia wychowawczego²⁵.

2.5 Przekazywanie dotacji przez gminę na konto jednostek podległych bezpośrednio realizujących zadania z zakresu administracji rządowej

Zgodnie z przyjętą metodologią kontroli poddano 100% dotacji przekazanych na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w działach 801- Oświata i wychowanie, 852- Pomoc społeczna i 855 – Rodzina. W okresie kontrolowanym, tj. w 2024 r. zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w powyższych działach wykonywane były przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulęcinie, Szkoły Podstawowe nr 1 i 2 w Sulęcinie, Szkołę Podstawową w Trzemesznie, Szkołę Podstawową w Wędrzynie oraz Środowiskowy Dom Samopomocy w Sulęcinie.

➤ Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulęcinie²⁶

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulęcinie będący jednostką organizacyjną Gminy Sulęcin²⁷ realizował zadania z zakresu administracji rządowej w rozdziałach dziale 852 i rozdziałach 85215, 85219, 85228 oraz w dziale 855 i rozdziałach 85502, 85503, 85513. Na zadania zlecone realizowane przez OPS, UM w 2024 r. otrzymał dotację w wysokości 10 526 631,40 zł według następującej szczegółowości:

- w rozdziale 85215 z § 2010 w wysokości 386 090,03 zł,
- w rozdziale 85219 z § 2010 w wysokości 77 716,00 zł,
- w rozdziale 85228 z § 2010 w wysokości 191 750,00 zł,
- w rozdziale 85295 z § 2010 w wysokości 329 455,37 zł,
- w rozdziale 85502 z § 2010 w wysokości 9 080 556,00 zł oraz z § 2060 w wysokości 11 073,00 zł,
- w rozdziale 85503 § 2010 w wysokości 883,00 zł,
- w rozdziale 85513 § 2010 w wysokości 449 108,00 zł.

Na podstawie wydruków z ewidencji księgowej oraz przedłożonego przez Gminę sprawozdania z wydatków RB-50 za IV kwartał 2024 r. ustalono, że dotacja została przez OPS wydatkowana w kwocie 10 314 497,61 zł, co stanowi 97,98% otrzymanej dotacji.

➤ Środowiskowy Dom Samopomocy w Sulęcinie²⁸

Środowiskowy Dom Samopomocy w Sulęcinie jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną Gminy Sulęcin²⁹ i realizował zadania w dziale 852 i rozdziale 85203. Na przedmiotowe zadanie realizowane przez ŚDS, UM w 2024 r. otrzymał dotację w wysokości 642 810,52 zł. Na podstawie wydruków z ewidencji księgowej oraz przedłożonego przez Gminę sprawozdania z wydatków RB-50 za IV kwartał 2024 r. ustalono, że dotacja została przez ŚDS wydatkowana w kwocie 640 626,86 zł, co stanowi 99,66 % otrzymanej dotacji.

²⁵ Kwota wypłaconego świadczenia: 11 073,00 zł, należna kwota kosztów obsługi: 2 000,00 zł.

²⁶ Zwany dalej w skrócie OPS.

²⁷ Powołaną do realizacji zadań własnych oraz zleconych z administracji rządowej z zakresu pomocy społecznej.

²⁸ Zwany dalej w skrócie ŚDS.

²⁹ Powołaną do realizacji zadań zleconych gminie przez administrację rządową określonych ustawą o ochronie zdrowia psychicznego oraz ustawą o pomocy społecznej.

- Szkoła Podstawowa nr 1 w Sulęcinie, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Polskich Olimpijczyków w Sulęcinie, Szkoła Podstawowa i. Żołnierza Polskiego w Wędrzynie oraz Szkoła Podstawowa im. Polskich Strażaków w Trzemesznie

Przedmiotowe placówki realizowały zadanie z zakresu administracji rządowej w rozdziale 80153³⁰. UM otrzymał w 2024 r. z budżetu państwa dotację na zadania zlecone w przedmiotowym rozdziale w wysokości 182 238,09 zł. Na podstawie wydruków z ewidencji księgowej oraz przedłożonego sprawozdania z wydatków Rb-50 za IV kwartał 2024 r. ustalono, że dotacja została w 100% wykorzystana.

Na podstawie ewidencji księgowej na koncie 223³¹ ustalono, że w kontrolowanym okresie, tj. w 2024 r. środki otrzymane przez UM w ramach dotacji z budżetu państwa były przekazywane do jednostek bezpośrednio realizujących zadania z zakresu administracji rządowej, na bieżąco, w sposób umożliwiający pełną i terminową realizację zadań zleconych.

III. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETU PAŃSTWA

Wartość planowanych dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, realizowanych przez Miasto i Gminę w 2024 r. została ustalona na kwotę: 242 765,00 zł. Na podstawie danych zawartych w sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kw. 2024 r. – wersja pierwotna z dn. 03.02.2025 r. wysokość dochodów wykonanych w 2024 r. wyniosła: 392 067,58 zł, co stanowi 161,50% dochodów planowych. Z informacji uzyskanej od Pana Andrzeja Żelechowskiego – Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulęcinie wynika, że „w 2024 r. wykonanie dochodów w rozdz. 85502 ponad plan spowodowane było przyłączeniem się tuż. organu do egzekucji z nieruchomości prowadzonej przez komornika u dwóch dłużników alimentacyjnych i otrzymaniem z tego tytułu spłaty całej ich należności jak również osiągnięciem wieku emerytalnego przez dwóch dłużników, co spowodowało również spłatę prawie całej ich należności”. Dane dotyczące wykonania i wysokości dochodów odprowadzonych na rachunek LUW w rozdziałach: 75011, 85502 i 85503 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2 Dochody z tytułu realizacji zadań zleconych

kwoty w zł

Dział	Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach		Należności (ogółem)	Dochody wykonane	Dochody przekazane	Należności pozostałe do zapłaty	Zaległości
750	75011	Urzędy wojewódzkie	0690	935,00	930,00	930,00	883,50	0,00	0,00
852	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	0970	4 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
855	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	0920	0,00	5 071 779,69	228 576,56	228 576,56	4 843 203,13	4 843 203,13
			0940	0,00	701 637,51	255,00	127,50	701 382,51	701 382,51
			0980	237 330,00	8 304 642,00	162 263,02	97 357,87	8 142 378,98	8 142 378,98
		85503 Zapewnienie uzupelnienia prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych.							0,00

³¹ 223/04 rozliczenie wydatków budżetowych pozostałe jednostki za okres 01.01.2024-31.12.2024.

		Ogółem:	242 765,00	14 079 032,20	392 067,58	326 986,28	13 686 964,62	13 686 964,62

Zgodnie z przyjętą metodyką doboru próby do kontroli szczegółowemu sprawdzeniu poddano prawidłowość ustalenia należności oraz pobrania i rozliczenia dochodów uzyskanych w rozdziale 85502 w paragrafach: 0920, 0940 i 0980 dla dziewięciu wybranych dłużników. Ponadto kontroli poddano 100% dochodów pod kątem terminowości odprowadzenia na rachunek budżetu państwa oraz dokonywania należnych potrąceń.

1. Prawidłowość ustalania i pobierania należności budżetu państwa

Dział 855 - Rodzina, rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

1.1 Informacje ogólne

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2023 poz. 1993 ze zm.)³² przyznawanie i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej, finansowanym w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Zadanie w 2024 roku realizowane było przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulęcinie, który jest jednostką organizacyjną Gminy Sulęcina, prowadzoną w formie jednostki budżetowej i wykonuje m.in. zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę z zakresu pomocy społecznej³³. W przedmiotowym zakresie Pan Dariusz Ejchart – Burmistrz Sulęcina udzielił upoważnienia, m.in. do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, realizacji zadań wynikających z ustawy o karcie dużej rodziny Panu Andrzejowi Żelechowskiemu – Dyrektorowi OPS w Sulęcinie, Pani Monice Dul – Naczelnikowi Działu Świadczeń Rodzinnych w OPS w Sulęcinie oraz Paniom Ewelinie Jeziorskiej i Monice Grobelnej – inspektorom Działu Świadczeń Rodzinnych w OPS w Sulęcinie³⁴.

W kontrolowanym okresie w Gminie obowiązywały zasady rachunkowości wraz z zakładowym planem kont³⁵. Zgodnie z przedmiotowym dokumentem ewidencja księgowa zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych prowadzona była za pośrednictwem konta 130 Rachunki bieżące jednostek budżetowych.

Ewidencja należności w rozdziale 85502 prowadzona była za pośrednictwem następujących kont:

- 221/02 – Zal. Aliment. – dot. 100% należności w części budżetu państwa i budżetu gminy z tytułu zaliczki alimentacyjnej³⁶,

³² Zwanej dalej ustawą.

³³ Uchwała nr XV/93/15 Rady Miejskiej w Sulęcinie z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej.

³⁴ Zarządzenie nr OA.120.23.2019 Burmistrza Sulęcina z dnia 25 czerwca 2019 roku w sprawie upoważnienia dla Dyrektora i pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulęcinie.

³⁵ Wprowadzono do stosowania zarządzeniem nr 14/2008 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulęcinie z dnia 15 grudnia 2008 r. w sprawie ustalenia polityki rachunkowości w Ośrodku Pomocy Społecznej ze zmianami.

³⁶ Zwanej dalej ZA.

- 221/03 - FA BP – dot. 60% należności w części budżetu państwa z tytułu funduszu alimentacyjnego³⁷,
- 221/04 - FA Sulęcín – dot. 40% należności w części budżetu gminy z tytułu FA,
- 221/05 - FA BP odsetki – dot. 100% należności w części budżetu państwa z tytułu odsetek od FA.

Ewidencja szczegółowa prowadzona jest w podziale według dłużników oraz na klasyfikację budżetową i budżety, za wyjątkiem należności z tytułu zaliczki alimentacyjnej, która prowadzona była łącznie dla obu części budżetów tj. dla budżetu państwa i budżetu Gminy. Rozliczenie zrealizowanych przez OPS dochodów budżetowych następowało za pośrednictwem konta 222 i 225 wg podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą. Wszystkie wykonane dochody przekazywane były na rachunek budżetu państwa przez UG Sulęcín za pośrednictwem konta 224 - Rozrachunki budżetu, właściwego dla rozrachunków z tytułu dochodów pobranych na rzecz budżetu państwa, w tym:

- konta 224/03/01 Zaliczka alimentacyjna,
- konta 224/03/02 Fundusz alimentacyjny,
- konta 224/03/03 Dane adresowe,
- konta 224/03/10 Karta Dużej Rodziny.

Ewidencja szczegółowa przekazanych należności i zobowiązań z powyższych tytułów prowadzona była łącznie dla obu części budżetów tj. dla budżetu państwa i budżetu JST (dot. konta 224/03/01 - ZA, 224/03/03 – dane adresowe oraz konta 224/03/10 – Karta Dużej Rodziny) oraz łącznie dla obu tytułów tj. z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego oraz funduszu alimentacyjnego, należność główna (dot. 224/03/02 - FA). Wykaz dłużników alimentacyjnych wraz z kwotami zadłużeń i wyegzekwowanych przez komorników wpłat z tytułu funduszu alimentacyjnego, odsetek od FA prowadzony był przez pracownika merytorycznego OPS w Sulęcínie za pośrednictwem programu Sygnity.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że:

- zastosowany przez OPS sposób ewidencji należności z tytułu zaliczki alimentacyjnej na koncie 221/02 Zal. Alimentacyjna jest niezgodny z Polityką rachunkowości OPS obowiązującą w kontrolowanym okresie oraz z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie *rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej* (Dz.U. z 2020 r. poz. 342). W powyższym zakresie wyjaśnienia złożyła Pani Joanna Szelwach – Główna Księgowa OPS w mailu z dnia 30 kwietnia 2025 r.: „uprzejmie informuję, że należności z tytułu dochodów budżetowych księgowane są na koncie 221/02 zarówno część budżetowa państwa i część budżetowa gminy, wyszczególniona natomiast jest część budżetowa Państwa na koncie 225/06, tym samym część budżetowa gminy stanowi różnicę wynikającą z tych obu kont. Jednocześnie informuję, że w sprawozdaniu RB-27ZZ w wyjaśnieniach zaliczka alimentacyjna wykazywana jest osobno w części należności budżetu państwa i należności gminy.” W zakresie zasad funkcjonowania konta 221 zawartych w załączniku nr 3 do ww. Rozporządzenia określono, że konto to służy do ewidencji należności jednostek z tytułu

³⁷ Zwanego dalej FA.

dochodów budżetowych. Na stronie Wn konta ujmuje się ustalone należności z tytułu dochodów budżetowych i zwroty nadpłat. Po stronie Ma konta ujmuje się wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych oraz odpisy (zmniejszenia) należności. Ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą. Ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji budżetowej może być też stosowana alternatywnie na kontach korespondujących z kontem należności z tytułu dochodów budżetowych. Zgodnie z powyższymi przepisami zasadnym jest dokonanie stosownych zmian w zakresie ewidencji należności z tyt. dochodów budżetowych z zaliczki alimentacyjnej w ewidencji księgowej OPS;

- zastosowany przez Gminę sposób ewidencji szczegółowej odprowadzonych do budżetu państwa dochodów jest niezgodny z Polityką rachunkowości UM obowiązującą w kontrolowanym okresie oraz z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie *rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej* (Dz.U. z 2020 r. poz. 342). W przedmiotowym dokumencie opis do konta 224 stanowi, że ewidencja szczegółowa do konta 224 powinna umożliwić ustalenie stanu należności i zobowiązań według poszczególnych tytułów oraz według poszczególnych budżetów. Pani Joanna Pakulska – Skarbnik Gminy w wyjaśnieniach z dnia 30 kwietnia 2025 r. wskazała, że „Gmina Sulęcín potwierdza brak dodatkowej subanalitki umożliwiającej bezpośrednią identyfikację rozrachunków według budżetów i tytułów na wskazanych kontach analitycznych do konta 224. Gmina „rozpoznawała” odpowiednie budżety i tytuły na poziomie systemu księgowego przez opisany wcześniej sposób księgowania rozliczania łącznych kwot ze strony Wn kont 224 przez „grupowanie” zapisów księgowych po stronie Ma kont 222 (prowizja) i 133 (wpłata do LUW) i filtrowanie operacji księgowych. Dodatkowo prowadzony był ręczny rejestr operacji na tych kontach, co umożliwiało prawidłowe rozliczenia należności i zobowiązań. W 2025 r. Gmina uzupełniła plan kont w systemie księgowym o dodatkowe konta analityczne i księguje operacje na wskazanych kontach 224 w sposób zgodny z odpowiednim rozporządzeniem MF w sprawie rachunkowości oraz polityką rachunkowości UM Sulęcín.” W trakcie czynności kontrolowana jednostka przestała wydruk z systemu księgowego Gminy, na podstawie którego kontrolujący potwierdził utworzenie kont analitycznych pozwalających na ewidencję rozrachunków w podziale na tytuły oraz budżety wobec czego nie formułuje się ustalenia w powyższym zakresie;

- dane wykazane w Sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2024 r. w zakresie: dochodów wykonanych oraz należności, należności pozostałych do zapłaty/w tym zaległości z tytułu FA, odsetek od FA oraz ZA są spójne z raportami sporządzonymi w programie Sygnity³⁸;
- zgodnie z informacją Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 6 marca 2025 r. w kontrolowanym okresie nie wydano decyzji administracyjnych w zakresie umorzenia, rozłożenia na raty, odroczeniach terminów płatności należności z FA i ZA oraz nie wystawiono decyzji stwierdzających nienależnie pobrane świadczenia z FA i ZA;
- z uwagi na zgon ośmiu dłużników alimentacyjnych wygaszono należności z tyt. FA na

³⁸ Rejestr dłużników FA za okres od 2024-01-01 do 2024-12-31 z dnia 06.03.2025 r. oraz Rejestr dłużników ZA za okres od 2024-01-01 do 2024-12-31 z dnia 06.03.2025 r.

łączną kwotę 194 986,60 zł, odsetek od funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 159 354,31 zł oraz ZA w łącznej wysokości 51 639,00 zł³⁹.

1.2 Prawdliwość ustalania i pobierania należności budżetu państwa

Zgodnie z przyjętą metodyką kontroli poddano prawidłowość naliczania należności oraz pobierania i rozliczania dochodów budżetu państwa. Kontroli dokonano na próbie obejmującej dziewięciu dłużników alimentacyjnych, od których odnotowano wpłaty w następujących paragrafach:

- §0920 – Wpływy z pozostałych odsetek w łącznej wysokości 58 778,90 zł, co stanowi 26 % dochodów wykonanych w tym paragrafie,
- §0940 – Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych w łącznej wysokości 255,00 zł, co stanowi 100 % dochodów wykonanych w tym paragrafie,
- §0980 – Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – w łącznej wysokości: 86 847,91 zł, co stanowi 54 % dochodów wykonanych w tym paragrafie.

Szczegółowy wykaz skontrolowanych dłużników alimentacyjnych wraz z analizą stanu zadłużenia, wpłat i kwot pozostałych do spłaty znajduje się w aktach kontroli. Na podstawie badanej próby ustalono, że:

- dłużnicy alimentacyjni zobowiązani byli do zwrotu należności w wysokości wypłaconych świadczeń na rzecz osób uprawnionych, które nabyły prawo do świadczeń w drodze decyzji Burmistrza,
- w trzech kontrolowanych przypadkach osoby uprawnione pobierały świadczenia z FA w okresie kontrolowanym, tj. w 2024 r.,
- dla każdego dłużnika prowadzona była w programie Sygnity imienna ewidencja wpłat, w której w szczególności wskazywano: daty wpłat należności, wysokości wpłat z tytułu FA z podziałem na budżet państwa i gminę wierzyciela oraz odsetki,
- przypisy należności w programie dokonywane były w prawidłowych wysokościach, tj. zgodnie z kwotami określonymi w decyzjach Burmistrza,
- w jednym z kontrolowanych przypadków dłużnik posiadał zadłużenie z tytułu ZA,
- OPS jako organ właściwy wierzyciela każdorazowo weryfikował, czy dana osoba jest uprawniona do świadczenia z FA, tj. czy spełnia kryteria określone w art. 9 ust.1, 1a ustawy, czy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty wynikającej z art. 9 ust. 2 Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- wypłacone należności z tytułu FA, OPS w pierwszej kolejności zaliczał na poczet naliczonych odsetek za opóźnienie w spłacie – zgodnie z art. 1026 §2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 ze zm., Dz.U z 2024 r. poz. 1568 ze zm.),
- kwoty wyegzekwowanych należności zapisane i rozliczane były w programie Sygnity z datą zdarzenia, tj. z datą wskazaną przez komornika w treści wyciągu bankowego,
- kwoty wpłat ujęte w programie Sygnity dla poszczególnych dłużników były rozliczane w tej samej wysokości, co kwoty wpłat wniesione przez komornika, wynikające z wyciągów bankowych,
- skontrolowane wpłaty zostały prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej OPS oraz zgodnie z podziałem wpłat dokonany w programie merytorycznym do obsługi FA,

³⁹ Art. 28 ust. 3 Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2023 r. poz. 1993 ze zm.).

- uzyskane dochody zostały odprowadzone na rachunek budżetu państwa w prawidłowych wysokościach i terminach.

Na podstawie dokonanej analizy Zespół kontrolny potwierdził prawidłowość działań OPS w przedmiotowym zakresie.

1.3. Terminowość odprowadzania dochodów i dokonywanie należnych potrąceń

Zgodnie z przyjętą metodyką doboru próby, szczegółowej kontroli poddano terminowość przekazywania na rachunek budżetu państwa 100% dochodów wykonanych w 2024 r. tj.: w dziale 750, rozdziale 75011 w paragrafie 0690, dziale 855, rozdziale 85502 w paragrafach: 0920, 0940, 0980 oraz rozdziale 85503 w paragrafie 0690 na łączną kwotę 392 067,58 zł. Na podstawie ewidencji księgowej UM na kontach 224 oraz ewidencji księgowej OPS na kontach 130/225 prowadzonej w podziale na paragrafy klasyfikacji budżetowej Kontrolujący potwierdził, że dochody uzyskane w 2024 r. przez Jednostkę kontrolowaną z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych, odsetek od FA, ZA oraz FA zostały wyliczone w prawidłowych wysokościach oraz przekazane na rachunek budżetu państwa zgodnie z terminami wynikającymi z art. 255 Ustawy o finansach publicznych.

IV. SPRAWOZDAWCZOŚĆ BUDŻETOWA

W trakcie kontroli sprawdzono następujące sprawozdania:

1. Sprawozdania kwartalne Rb-50(D,W) o dotacjach i wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego, które zostały terminowo przekazane do LUW, tj. kolejno w dniach: 15.04.2024 r., 15.07.2024 r.⁴⁰, 14.10.2024 r., 03.02.2025 r.

Dane ujęte w sprawozdaniu za IV kwartał 2024 r. zostały przedstawione w sposób rzetelny i zgodny z ewidencją księgową.

2. Sprawozdania kwartalne Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, które zostały terminowo przekazane do LUW, tj. kolejno w dniach: 11.04.2024 r., 11.07.2024 r., 10.10.2024 r., 03.02.2025 r. Dane ujęte w sprawozdaniu za IV kwartał 2024 r. zostały przedstawione w sposób rzetelny i zgodny z ewidencją księgową, która prowadzona była w OPS w zakresie należności z funduszu alimentacyjnego (konto 221/02) łącznie dla obu części budżetów oraz zgodnie z ewidencją księgową Gminy w zakresie odprowadzenia dochodów do budżetu państwa (konta 224), która prowadzona była w części łącznie dla obu budżetów oraz w części łącznie dla poszczególnych tytułów (szczegóły w cz. III pkt 1.1 niniejszego dokumentu).

3. Sprawozdania kwartalne Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych, zostały terminowo przekazane do LUW, tj. kolejno w dniach: 12.04.2024 r., 15.07.2024 r., 15.10.2024 r., 07.02.2025 r. Dane ujęte w sprawozdaniu za IV kwartał 2024 r. zostały przedstawione w sposób rzetelny i zgodny z ewidencją księgową. Ustalono, że całość należności wymagalnych w poz. N4.2 Pozostałe wykazano jako dłużnicy krajowi, gospodarstwa

⁴⁰ 14.04.2024 r. oraz 14.07.2024 r. – niedziela, w związku, z tym terminy zostały przesunięte na następny dzień roboczy po dniu, w którym upływa termin złożenia sprawozdania.

domowe. Z raportów przesłanych na potrzeby kontroli z systemu merytorycznego do obsługi FA i ZA Sygnity (Raport dłużników FA i Raport dłużników ZA) wynika, że w systemie znajdują się dłużnicy dla których ustalono miejsce pobytu za granicami państwa. W powyższym zakresie uzyskano w dniu 29 kwietnia 2025 r. następującą informację od Pana Andrzeja Żelechowskiego – Dyrektora OPS w Sulęcinie: „Dział Świadczeń Rodzinnych co miesiąc przekazuje do księgowości Rejestr dłużników FA i Rejestr dłużników ZA. Rejestr ten jest generowany z Oprogramowania do Obsługi Świadczeń Sygnity Fundusz Alimentacyjny, przy generowaniu rejestru nie ma możliwości ustawienia generowania osobnych rejestrów dla dłużników krajowych i zagranicznych. Program nie posiada takiej funkcjonalności.” Dodatkowo otrzymano także stanowisko Pani Joanny Szelwach – Głównej Księgowej OPS w Sulęcinie w przedmiotowym zakresie: „Księgowość OPS w Sulęcinie informuje, że w Sprawozdaniu RB-ZN za IV kwartał 2024 roku całość należności wymagalnych wykazano jako dłużnicy krajowi, gospodarstwa domowe, ponieważ księgowość nie posiada informacji ze stanowiska merytorycznego o dłużnikach uznanych za dłużników zagranicznych. W przedkładanych przez dział merytoryczny rejestrach dłużników Funduszu Alimentacyjnego i Zaliczki Alimentacyjnej nie wynika kwota zadłużenia przypisana dłużnikom zagranicznym. Ponadto księgowość nie jest w posiadaniu wiedzy na temat aktualizacji baz danych zamieszkania dłużników i nie wpływają na konto OPS w Sulęcinie żadne wpłaty dotyczące funduszu alimentacyjnego w walucie obcej. W związku z tym księgowość nie jest w stanie wywnioskować, który dłużnik jest zagraniczny, tym samym uznano wszystkich dłużników jako dłużników krajowych.” Zgodnie z instrukcją sporządzania sprawozdania zawartą w załączniku nr 8 do Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 652) dłużnicy zagraniczni rozumiani są jako nierezydenci będący osobami fizycznymi mającymi miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z powyższymi zapisami zasadnym jest podjęcie przez OPS działań zmierzających do ustalenia wysokości należności wymagalnych z tytułu FA i ZA z podziałem na dłużników krajowych oraz zagranicznych, a w konsekwencji wykazywanie ich odpowiednio w sprawozdaniu RB-ZN. Ponadto Zespół kontrolny sprawdził obowiązek ogłaszania w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym sprawozdań z wykonania budżetu gminy za 2022 r. i 2023 r.⁴¹ Na podstawie opublikowanych na stronie: <https://dzienniki.luw.pl/actbymonths> informacji ustalono, że Sprawozdania Burmistrza Sulęcina z wykonania budżetu Gminy za lata 2022 - 2023 nie zostały ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego. W otrzymanym w dniu 30 kwietnia 2025 r. wyjaśnieniu od Skarbnika Gminy – Pani Joanny Pakulskiej czytamy, że: „Sprawozdania z wykonania budżetu Gminy za lata 2022-2023 zostały przekazane do publikacji.” Kontrolujący przyjmuje powyższe wyjaśnienia oraz dołącza do akt sprawy przekazany w trakcie czynności kontrolnych wniosek UM w Sulęcinie z 30.04.2025 r. o ogłoszenie aktu w Dzienniku Urzędowym Województwa ww. Sprawozdań jednocześnie odstępując od formułowania ustalenia w przedmiotowym zakresie.

V. PODSUMOWANIE

⁴¹ Zgodnie z art. 13 pkt 7 Ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

Ocenę skontrolowanej działalności dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

Stwierdzone uchybienia:

1. Ewidencja księgowa należności z tytułu dochodów budżetowych dot. zaliczki alimentacyjnej na koncie 221/02 prowadzona była przez OPS łącznie dla obu części budżetów, co odbiega od zasad określonych w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342) (str. 12-13).

2. Należności wymagalne z tyt. funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej zostały wykazane w Sprawozdaniu RB-ZN za IV kwartał 2024 r. (poz. N4.2 Pozostałe) bez podziału na dłużników krajowych i zagranicznych (str.16).

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zgłoszono zastrzeżeń. Celem uniknięcia w przyszłości stwierdzonych uchybień zalecam⁴²:

1. Prowadzenie przez UM w Sulęcinie ewidencji księgowej należności z tytułu dochodów budżetowych dot. zaliczki alimentacyjnej w rozdziale 85502 zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polski.

2. Podjęcie przez OPS w Sulęcinie działań zmierzających do ustalenia wysokości należności wymagalnych z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej z podziałem na dłużników krajowych oraz zagranicznych oraz wykazywanie ich odpowiednio w sprawozdaniu RB-ZN.

W związku z powyższym oczekuję w terminie 15 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń oraz o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia⁴³.

WOJEWODA LUBUSKI

Marek Cebula

⁴² Art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224).

⁴³ Art. 46 ust. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224).

